

C/2023/1342

2023.11.29.

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések az ifjúsági szempontoknak az Európai Unió szakpolitikai döntéshozatali eljárásaiban való érvényesítéséről ⁽¹⁾

(C/2023/1342)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI

FIGYELEMBE VÉVE, HOGY:

1. Az elmúlt években megélt gazdasági és társadalmi válságok és a Covid19-hez köthető globális egészségügyi és éghajlati válság, valamint egyebek mellett Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának következményei egyrészt jelentős hatást gyakoroltak a fiatalokra, súlyosbítva az egyenlőtlenségeket és az emberi jogok megsértését, másrészt pedig rávilágítottak azon kihívások összetettségére, amelyekkel az Európai Unióban (EU) élő fiataloknak nap mint nap szembe kell nézniük. E kihívások kezelése a 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia ⁽²⁾ és különösen az abban foglalt #3 „Befogadó társadalmak” európai ifjúsági cél keretébe tartozik.
2. Az egymást követő válságoknak való e kitettség nyomán fény derült társadalmunk már korábban is fennálló strukturális problémáira. Minden eddiginél nyilvánvalóbbá vált a fiatalok előtt álló kihívások összetettsége, amely az olyan tényezők közötti szoros kapcsolatból adódik, mint a foglalkoztatáshoz, a lakhatáshoz és a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés, amelyet a társadalmi kohézióra és a társadalmi-érzelmi jólétre, továbbá a politikai és társadalmi részvételre tekintettel, valamint a fiatalok azon elvárásait teljesítve kell biztosítani, amelyek a társadalmi igazságossághoz való jog teljes körű gyakorlását szavatoló „lehetőségek Európai Unióját” sürgetik ⁽³⁾.
3. A társadalmi kirekesztés, a megkülönböztetés és az erőszak minden formája elleni küzdelem az Európai Unió egyik kiemelt célja. A megkülönböztetés tilalmának elve az Európai Unió egyik alapvető értéke, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 9., 10. és 18. cikke és az Alapjogi Charta 14., 21., 24., 32. és 33. cikke rögzít.
4. A 16 és 29 év közötti európaiak nagyobb valószínűséggel szenvednek súlyos anyagi nélkülözéstől, mint az általános népesség. A 16–29 évesek körében 2021-ben magasabb volt a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázata, mint az általános népesség körében (24,8 %, szemben a 21,6 %-kal). Ez a tendencia – a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés nagyobb kockázata a fiatalok körében – az uniós tagállamok közel felében (27-ből 13) figyelhető meg ⁽⁴⁾.
5. A különlakási lehetőségek továbbra sem elégségesek, figyelembe véve azokat a nehézségeket, amelyekkel az uniós fiatalok szembesülnek a lakhatáshoz való hozzáférés terén, mégpedig a foglalkoztatási bizonytalanság és a magas lakásvásárlási vagy -bérleti költségek miatt, amelyek a fiatalok nagy része számára megfizethetetlenek. A tisztességes

⁽¹⁾ E következtetésekben az ifjúsági szempontok érvényesítése úgy értelmezendő, mint „olyan megközelítés, amelynek keretében a fiatalok nézőpontjai és szükségletei beépülnek a szakpolitikák kialakításának, nyomon követésének és értékelésének folyamatába, valamint a döntéshozatali folyamatokba. Az általános érvényesítés biztosítja, hogy a fiatalokat érintő sajátos kihívások és aggályok kezelése ne elszigetelten, hanem horizontális módon, tágabb szakpolitikai keretek között történjen.”

⁽²⁾ „Javítani a szakpolitikai döntéseket, hogy azok kedvezőbb hatással legyenek a fiatalokra minden területen, nevezetesen a foglalkoztatás, az oktatás, az egészségügy és a társadalmi befogadás területén.”

⁽³⁾ Az Eurobarométernek az ifjúságról és a demokráciáról szóló, 2022. február 22. és március 4. közötti gyorsfelmérése szerint: a fiataloknak az ifjúság 2022-es európai évével kapcsolatos legáltalánosabb elvárása az volt, hogy a döntéshozók figyelmesebben hallgassák meg kéréseiket és tegyenek eleget azoknak (72 %), valamint támogassák személyes, társadalmi és szakmai fejlődésüket (71 %). Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja nyomán megerősödött a fiatalokban az a meggyőződés, hogy a béke megőrzése, a nemzetközi biztonság megerősítése és a nemzetközi együttműködés előmozdítása (37 %) tekintendő az elsődleges uniós célnak. A következő legnagyobb elvárás az volt, hogy az EU növelje a fiatalok munkalehetőségeit (33 %), harcoljon a szegénység és a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek ellen (32 %), valamint hogy előmozdítsa a környezetbarát szakpolitikákat és küzdjön az éghajlatváltozás ellen (31 %). A fiatalok nemcsak a mentális és a fizikai egészségnek és jólétnek (34 %), a környezetvédelemnek és az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek (34 %), hanem az oktatásnak és a képzésnek – ezen belül a tanulók szabad mozgásának (33 %) – tárgykörét is az ifjúság európai éve fő kiemelt területeiként jelölték meg.

⁽⁴⁾ Eurostat. Statistics explained: Young people and social inclusion. („Statistikai kalauz: Fiatalok és a társadalmi befogadás”).

lakhatáshoz való hozzáférés a valóban inkluzív és egyenlőségközpontú társadalmak biztosíthatóságának alapfeltétele, amint azt az Európai Parlament állásfoglalása ⁽⁵⁾ is tükrözi, amelyben a Parlament arra ösztönzi az EU-t, hogy emberi jogként ismerje el a tisztességes és megfizethető lakhatáshoz való hozzáférést, ami a fiatalok szempontjából annál sürgetőbb kérdés ⁽⁶⁾.

6. Az erőszak különböző formái, amelyeknek az európai fiatalok ki vannak téve, egy másik olyan problémát jelentenek, amellyel foglalkozni kell, gondolva itt kiemelten a félretájékoztatással és dezinformációval kapcsolatos pszichológiai erőszakra, illetve a közösségi hálózatok mentális egészségre gyakorolt hatására. Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége a 2021. évi jelentésében ⁽⁷⁾ jelezte, hogy a fizikai erőszak, a zaklatás és az internetes megfélemlítés aránya sokkal magasabb a fiatalok körében, mint más korcsoportokban. A jelentés kiemelte továbbá azt a tényt, hogy az LMBTI-személyek, a fogyatékossgal élő személyek, az etnikai kisebbségek és a fiatal nők különösen ki vannak téve az erőszaknak és a zaklatásnak. Ez még inkább igaz abban az esetben, ha a fiatalokat a megkülönböztetés vagy egyéb hátrányok többszörös és interszekcionális formái sújtják, amint azt az LMBTI-személyek Európai Unión belüli biztonságáról szóló elnökségi következtetések is kimondják, továbbá az Európai Bizottság is jelentős stratégiákat és cselekvési terveket fogadott el az egyenlőségközpontú Unió előmozdítása érdekében ⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾.
7. Az Európai Parlament legutóbbi ifjúsági felmérése ⁽¹⁰⁾ szerint az EU-ban élő fiatalok 55 %-a nyilatkozott úgy, hogy az Európai Unióval kapcsolatos kérdésekben kevésbé vagy egyáltalán nem tájékozott. A fiatalok többsége úgy érzi, hogy lényegében nincs vagy egyáltalán nincs beleszólása az EU egészét érintő fontos döntésekbe, törvényekbe és szakpolitikákba ⁽¹¹⁾. Egyre gyakrabban fordul elő, hogy a fiatalok nem intézményi keretek között fejezik ki politikai véleményüket. Ez a jelenség akár alapvetően pozitívnak is tekinthető, de aggodalomra adhat okot, ha azon a felfogáson alapul, hogy az európai intézmények nem biztosítanak lehetőséget a fiataloknak a döntéshozatali folyamatokban való részvételre, illetve nem foglalkoznak e korosztály szükségleteivel és nehézségeivel. Ezért az ifjúságot érintő kihívások átfogó megközelítése megköveteli, hogy a fiatalok mind a nem intézményi, mind az intézményi formákban részt vehessenek a közintézmények tevékenységében és a politikai döntéshozatali folyamatokban.
8. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) ⁽¹²⁾ hangsúlyozza, hogy – a fiatalok és a jövő nemzedékei igényeinek és elvárásainak figyelembevételével, valamint a fiatalokat közvetlenül és közvetve érintő valamennyi szakpolitikai területre kiterjedő alkalmazási kör biztosítása érdekében – fontos az uniós döntéshozatali eljárások fiatalokra gyakorolt hatásának értékelése. A hatásvizsgálat túlmutat az ifjúságpolitika hagyományos területén.
9. Az ifjúság 2022. évi európai évről szóló állásfoglalásában az Európai Parlament ⁽¹³⁾ felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el egy teljes körű „uniós ifjúsági tesztet”, amely biztosítja a fiatalok érdemi szerepvállalását, részvételét és elkötelezettségét valamennyi uniós szakpolitika előkészítésében, készítsen szisztematikus hatásvizsgálatot javaslatairól annak biztosítása érdekében, hogy azok előmozdítsák és tükrözzék a fiatalok szükségleteit, és hozzanak mérséklési intézkedéseket, amennyiben azok negatív hatással járnak.
10. Az ifjúságról és a demokráciáról szóló chartájában a Régiók Európai Bizottsága ⁽¹⁴⁾ egy ifjúsági tesztmechanizmus létrehozását szorgalmazza annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi új uniós jogszabályt és szakpolitikát a fiatalokra összpontosító olyan hatásvizsgálatnak vessék alá, amely magában foglalja a különböző szintű ifjúsági szervezetekkel és uniós szintű ifjúsági szakértőkkel folytatott konzultációt, valamint negatív hatás észlelése esetén enyhítő intézkedések kidolgozását.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament 2021. január 21-i állásfoglalása a mindenki számára elérhető tisztességes és megfizethető lakhatásról (2019/2187(INI)).

⁽⁶⁾ A 2020. évi Eurostat-adatok szerint a fiatalok körében minden uniós tagállamban sokkal magasabb volt a lakáskörülmények tekintetében súlyosan depriváltak aránya, mint a teljes lakosság esetében.

⁽⁷⁾ Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének 2021. évi alapjogi jelentése.

⁽⁸⁾ Az elnökség következtetései az LMBTI-személyek biztonságáról az Európai Unióban, 9942/23.

⁽⁹⁾ Az egyenlőségközpontú Unió megvalósítása érdekében 2020-ban és 2021-ben a következő öt esélyegyenlőségi stratégiát fogadták el: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia (COM(2020) 152 final); az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025) (COM(2020) 698 final); az EU rasszizmus elleni cselekvési terve a 2020–2025-ös időszakra (COM(2020) 565 final); a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszer (2020–2030) (COM(2020) 620 final); és Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030) (COM(2021) 101 final).

⁽¹⁰⁾ Eurobarométer gyorsfelmérés, Jelentés, 2021. szeptember.

⁽¹¹⁾ Ez az érzés egyre nő a vizsgált kormányzati szint távolodásával: a fiatalok 53 %-a érzi úgy, hogy a helyi területeket érintő döntésekbe, jogszabályokba és szakpolitikákba kevés beleszólása van vagy nincs beleszólása, az EU egészét érintő ügyekben pedig ez az arány 70 %-ra emelkedik.

⁽¹²⁾ Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Uniós ifjúsági teszt (saját kezdeményezései vélemény), 2022. szeptember 21., SOC/728 – EESC-2022.

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament 2022. november 24-i állásfoglalása az ifjúság 2022. évi európai évének öröksége (2022/2953(RSP)).

⁽¹⁴⁾ Az ifjúságról és a demokráciáról szóló charta. Régiók Európai Bizottsága, 2022. november.

11. Az Európa jövőjéről szóló konferencia végeredményéről szóló jelentés felszólít a jogszabályok „ifjúsági ellenőrzésének” bevezetésére, beleértve mind a hatásvizsgálatot, mind a fiatalok képviselőivel folytatott konzultációs mechanizmust, ha úgy ítélik meg, hogy a jogszabály hatással van a fiatalokra, valamint – amint azt a 47. javaslat is leírja – „annak biztosítás[ár]a, hogy valamennyi uniós szintű szakpolitikai döntéshozatal a fiatalok szemszögéből szemléljék”. A jelentés ezen túlmenően uniós „ifjúsági teszt” kidolgozását is sürgeti valamennyi új jogszabály és szakpolitika tekintetében, annak érdekében, hogy biztosítsák „a fiatalokra összpontosító hatásvizsgálat[ot], [...] beleértve a fiatalokkal folytatott konzultációt is” ⁽¹⁵⁾.

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY:

12. Amint azt a 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia kimondja: „Egyre több fiatal bizalmatlan az EU-val szemben, nehezen érti elveit, értékeit és működését. A fiatalok körében növekvő euroszkepticizmus egyik okaként is az uniós folyamatokban észlelhető demokratikus deficitet ⁽¹⁶⁾ jelölték meg.” Mindazonáltal az ifjúságról és a demokráciáról szóló 2022. évi Eurobarométer felmérés szerint a fiataloknak vannak bizonyos elvárásai az EU-val szemben, például a béke megőrzésével, a fiatalok munkalehetőségeinek növelésével, a szegénység, valamint a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek elleni küzdelemmel kapcsolatban ⁽¹⁷⁾.
13. Az uniós ifjúsági párbeszéd – amelynek célja, hogy a fiatalok hallathassák hangjukat az uniós ifjúsági stratégia kialakításának folyamatában – 6. ciklusának keretében tartott konzultációk során világossá vált, hogy a fiatalok jelezték, hogy úgy érzik, hogy alulreprezentáltak a döntéshozatali folyamatokban, és korlátozott kapacitással rendelkeznek ahhoz, hogy horizontális hatást gyakoroljanak valamennyi olyan szakpolitikára, amely hatással van a helyi, regionális, nemzeti és európai szinten előttük álló kihívásokra. Ez a felfogás továbbra is jelen volt az ifjúsági párbeszéd nemrégiben lezárult 9. ciklusában, amelyben a fiatalok továbbra is követelték a „megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy az ifjúság érdemi részvételét valamennyi releváns szakpolitikai területen érvényesítsék” ⁽¹⁸⁾.
14. 2021 júniusában az Eurobarométer ifjúsági gyorsfelmérése azt mutatta, hogy a fiatalok egyik fő elvárása a társadalom egészével és különösen a döntéshozókkal szemben, hogy jobban meghallgassák véleményüket és eleget tegyenek igényeiknek. A fiatalok 33 %-a ezt a választ adta ⁽¹⁹⁾.
15. Az életkoron alapuló megkülönböztetésre vonatkozó statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy – amint azt az Egészségügyi Világszervezet is elismerte ⁽²⁰⁾ – társadalmainkban az életkor az egyik fő diszkriminatív tényező az egyenlőtlenségek kialakulásának hátterében, és alapvető fontosságú, hogy ezt figyelembe vegyék a fiatalok ügyeivel kapcsolatos közpolitikák kialakításakor annak érdekében, hogy megóvjuk a nemzedékek közötti szolidaritásban mint a társadalmi kohézió egyik alappilléreben rejlő értékeket.
16. Az oktatásból és képzésből a munkaerőpiacra való átmenet során továbbra is akadályok gátolnak számos olyan európai fiatal, akik komoly nehézségekkel szembesülnek, amikor azt a tisztességes munkahelyet keresik, amely lehetővé teszi számukra, hogy teljes mértékben megvalósítsák az életre szóló terveiket és jobb kilátásokkal vágjanak bele jövőjük alakításába.
17. A nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok) az európai fiatalok jelentős részét teszik ki. 2021-ben a 15–29 évesek 13,1 %-a (azaz több mint 9,3 millió fő) NEET-fiatal volt, és ezen a téren az uniós tagállamok között jelentős eltérések mutatkoznak. Emellett a készségek európai éve ⁽²¹⁾ külön figyelmet szentel ennek a csoportnak.

⁽¹⁵⁾ Konferencia Európa jövőjéről. A konferencia végeredményéről szóló jelentés, 2022. május.

⁽¹⁶⁾ Az ifjúsággal folytatott strukturált párbeszédéből (2017–2018) eredő ifjúsági célok kimondják, hogy »[a] fiatalok körében növekvő euroszkepticizmus egyik okaként is az uniós folyamatokban észlelhető demokratikus deficitet jelölték meg», majd konkrét intézkedéseket javasolnak e hiányosságokkal kapcsolatban. Uniós ifjúsági stratégia, 3. melléklet.

⁽¹⁷⁾ Lásd a 4. lábjegyzetet.

⁽¹⁸⁾ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által megfogalmazott állásfoglalás az uniós ifjúsági párbeszéd kilencedik ciklusában elért eredményekről, 2023/C 185/04.

⁽¹⁹⁾ Eurobarométer gyorsfelmérés, Az Európai Parlament ifjúsági felmérése, 2021. szeptember.

⁽²⁰⁾ Az Egészségügyi Világszervezet szerint az életkoron alapuló megkülönböztetés a hátrányos megkülönböztetés harmadik fő oka világszerte.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/936 határozata a készségek európai évéről, HL L 125., 2023.5.11., 1. o.

18. A munkanélküliség nagyobb mértékben érinti a fiatalokat, és számottevő hatást gyakorol a társadalmi kirekesztettségben élőkre, valamint az uniós tagállamok kockázati régióiban, többek között a legkülső régiókban élőkre, illetve dolgozókra ⁽²³⁾. Ez arra utal, hogy a fiatalok munkanélküliséggel szembeni kiszolgáltatottságát súlyosbítja az őket érintő egyenlőtlenség különböző formáinak interszekcionalitása, valamint az általuk átélt kirekesztés különböző formái ⁽²³⁾ ⁽²⁴⁾.
19. Az oktatás, a munka, a lakhatás és a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenkit megillető alapvető jogok, és ezalól azok sem képeznek kivételt, akik hátrányos helyzetben lépnek be egy új életszakaszba vagy bizonytalan foglalkoztatási kilátásokkal rendelkeznek és olyan egyéb, több területet érintő kihívásokkal néznek szembe, amelyek súlyosbítják ezeket az egyenlőtlenségeket, miközben a lehetőségek hiánya miatt sok fiatal egyre kevesebb eséllyel rendelkezik a jobb életre, és már a kezdetektől fogva gyenge helyzetből indul ⁽²⁵⁾.
20. Ezek a hátrányok exponenciálisan fokozódnak a fiatal nők, az LMBTI-fiatalok, a migráns háttérű fiatalok és a fogyatékkal élő fiatalok esetében.
21. A klímaválság és a globális felmelegedés következményei napjainkban minden eddiginél sürgősebb fellépést kívánnak, és különösen a fiatalok életére gyakorolnak hatást. Ahhoz, hogy ne kerüljenek veszélybe a fiatalok esélyei az életben, számos szakpolitikai területen strukturális, hosszú távú és fenntartható intézkedésekre van szükség, amelyeknek kifejezetten a megkülönböztetés vagy egyéb hátrányok többszörös formájával szembesülő fiatalokra kell irányulniuk.
22. Az ifjúság 2022-es európai évének örökségéről szóló, hamarosan megjelenő európai bizottsági közlemény, valamint a 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia időközi felülvizsgálata kiváló alkalmat teremt a korábbi tapasztalatok számbavételére és a legfontosabb meglévő ifjúságpolitikai eszközök megerősítésére ⁽²⁶⁾, valamint arra, hogy a szakpolitikai döntéshozatal középpontjába kerüljenek az olyan prioritások, mint a fiatalok jólléte, és ez utóbbiak egyenlő esélyeket kapjanak arra, hogy az életre vonatkozó terveiket erőszaktól mentesen, valamint jogaik teljes tudatában és maradéktalan gyakorlása mellett valósíthassák meg ⁽²⁷⁾.
23. A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégiából eredő jelentős újítás az Európai Bizottság uniós ifjúságügyi koordinátorának szerepe, amely az ágazatközi együttműködés és érdekérvényesítés fokozását, valamint az Európai Bizottság szolgálatain belül az ifjúságot érintő ügyekkel kapcsolatos ismeretek bővítését és cseréjét, továbbá a különböző érdekelt felekkel arra irányulóan folytatott együttműködést foglalja magában, hogy a fiatalokat célzó kommunikáció koherens legyen.

FIGYELEMBE VÉVE, HOGY:

24. A fiatalok erőforrást jelentenek a társadalom számára, az őket érintő szakpolitikáknak és tevékenységeknek pedig biztosítaniuk kell a fiatalok jogát arra, hogy – személyesen vagy az ifjúsági szervezetek által képviselve – érdemben részt vegyenek az őket érintő szakpolitikák kidolgozásában, végrehajtásában, nyomon követésében és értékelésében. Az Európai Uniónak ezért – többek között az olyan programokon keresztül, mint az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület program – törekednie kell a fiatalok jogainak védelmére, foglalkoznia kell az őket érintő kihívásokkal, és választ kell adnia igényeikre, valamint elvárásaikra. Ily módon biztosítható, hogy az EU a saját jövőjébe befektetve megőrizze gazdasági, társadalmi, valamint környezeti fenntarthatóságát.
25. A fiatalok az összes társadalom számára alapvető fontosságú saját potenciállal, képességekkel és tehetséggel rendelkező jogalanyok, akiket teljeskörűen be kell vonni a politikai és a döntéshozatali folyamatokba.

⁽²³⁾ Eurostat, statistics explained: Youth unemployment („Eurostat: Statisztikai kalauz – Ifjúsági munkanélküliség”), 2022. augusztus.

⁽²³⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia, COM/2020/152 final.

⁽²⁴⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Egyenlőségközpontú Unió: az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025), COM/2020/698 final.

⁽²⁵⁾ Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 2015. január 21-én elfogadott CM/Rec(2015)3. számú ajánlás.

⁽²⁶⁾ Az uniós ifjúsági stratégia, 3. „működjenek együtt a vonatkozó eszközök és irányítás területén” témájú szakaszában felsorolt eszközök.

⁽²⁷⁾ Lásd a 3. lábjegyzetet.

26. A fiatalok részvétele alapvető feltétele annak, hogy biztosítani lehessen a politikai folyamatok legitimitását és növelni lehessen azok hatékonyságát, továbbá hogy a fiatalok bízhassanak és hiheessenek az európai intézményekben, erősítve a köteleket, amely egy olyan Európa identitásához és értékeihez fűzi őket, amelynek a benne élő fiatalok jövője mellett is el kell köteleznie magát.
27. Az európai fiatalok összetett és sokszínű népességcsoportot képviselnek, az EU-nak pedig az ifjúságközpontú szakpolitikák kialakítása során garantálnia kell, hogy azok olyan, jogokon alapuló megközelítést foglaljanak magukban, amely révén érvényesülnek az ifjúság szempontjai, lehetővé ezáltal, hogy a politikák valóban inkluzívak legyenek és a fiatalokat célozzák, szerte Európában maguk minden sokféleségével együtt.
28. A fiatalok életét számos szakpolitikai területben gyökerező, különböző szinteken végrehajtott szakpolitika alakítja. Ezért csak úgy lehet biztosítani, hogy a tervezett szakpolitikákban vagy programokban figyelembe vehetők legyenek a fiatalok különleges igényei vagy a rájuk gyakorolt hatások, ha az ifjúsági szempontokat a különböző szakpolitikai területeken prioritásként érvényesítjük ⁽²⁸⁾.
29. Ezen európai politikák keretében a jólétre, a mentális egészségre és az egészségügyre is nagy hangsúlyt kell fektetni, többek között közös gondolkodási folyamatot kell indítani, amelyet politikai fellépésnek kell kísérnie annak érdekében, hogy meg lehessen óvni a fiataloknak a források megosztásában betöltött szerepét, valamint az arra való képességüket, hogy a döntéshozatali folyamatokat generációs nézőpontból, a generációk közötti együttműködés révén befolyásolják.

FELKÉRIK AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY:

30. A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégiával és az ifjúság európai évével összhangban valamennyi szakpolitikai területen fokozza az ifjúsági szempontok érvényesítését, ösztönözve ezáltal az ifjúsági perspektíva beépítését az uniós szakpolitikák kidolgozásába. Konkrétabban, érvényesítse az ifjúsági szempontokat a szakpolitikák kialakítása, végrehajtása, nyomon követése és értékelése során, ezt a megközelítést alkalmazva a fiatalok életét érintő valamennyi területre, uniós szinten adott esetben az uniós ifjúságügyi koordinátort is bevonva.
31. Biztosítsa a minőségi jogalkotást szolgáló meglévő bizottsági eszközök teljes körű kihasználását annak érdekében, hogy az uniós szakpolitikai döntéshozatal során figyelembe vegyék a fiatalok életére gyakorolt hatásokat. Az ifjúsági perspektívának a politikai döntéshozatalba való fokozottabb beépítése hozzájárulhat egy uniós ifjúsági teszt célkitűzéseinek megvalósításához.
32. Vegye fontolóra és alaposabban vizsgálja meg az uniós szakpolitikai szabályozás fiatalokra összpontosító hatásvizsgálatának felhasználási lehetőségét. Ez magában foglalhatja uniós ifjúsági teszt végzését is. Az ilyen ifjúsági tesztet olyan elemzési eszközként lehetne felfogni, amellyel felmérhető, hogy az uniós szakpolitikák milyen hatást gyakorolnak a fiatalokra. A teszt lebonyolításához alapul lehetne venni az egyes tagállamokban már létező modelleket.

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT TISZTELETBEN TARTVA, SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL ÉS A MEGFELELŐ SZINTEKEN:

33. Működjenek együtt az ifjúsági szempontok érvényesítése érdekében valamennyi szakpolitikai területen, adott esetben a 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégiával összhangban, előmozdítva ezáltal az Unióban az ifjúsági perspektíva beépítését a szakpolitikák kidolgozásába. Konkrétabban, ösztönözzék az ifjúsági szempontok érvényesítését a politikai döntéshozatal, valamint a szakpolitikák kialakítása, végrehajtása, nyomon követése és értékelése során, ezt a megközelítést alkalmazva a fiatalok életét érintő valamennyi területre.
34. Többek között olyan meglévő gyakorlatok révén, mint az egymástól való tanulás, javítsák az Európai Bizottság, a tagállamok, az ifjúsági szervezetek és az egyéb érintett érdekelt felek közötti együttműködést – beleértve az egymástól való tanulást is – olyan inkluzív megközelítések bevezetése érdekében a közpolitikák terén, amelyek révén elemezhető a politikáknak a fiatalok életére gyakorolt hatása.

⁽²⁸⁾ Reykjavík Declaration – United around our values („Reykjavíki nyilatkozat – Egyesülve az értékeink mentén”), amelyet az Európa Tanács állam- és kormányfői a 4. csúcstalálkozójukat (2023. május 16–17., Reykjavík) követően adtak ki.

35. Ösztönözzék, hogy a döntéshozatal nagy mértékben kutatási eredményekre és empirikus adatokra támaszkodjon ⁽²⁹⁾, és tartsák szem előtt, hogy az ifjúsági szempontok érvényesítése és a fiatalok érdemi részvétele elengedhetetlen a közpolitikák kidolgozásához.
36. Működjenek együtt az érintett érdekelt felekkel az ahhoz szükséges erőfeszítések terén, hogy az EU-ban az ifjúsági dimenzió beépüljön a szakpolitikák hatásvizsgálatába és értékelésébe a döntéshozatali folyamatok javítása és annak lehetővé tétele érdekében, hogy az uniós fiatalok fontos szerepet játsszanak saját jövőjük alakításában.
37. Építsenek az ifjúság európai évének eredményeire és az annak keretében alkalmazott, közös munkán alapuló megközelítésre, valamint folytassák az európai intézményeket, a tagállamokat és az EU-ban élő fiatalokat összefogó többszintű szerepvállalás előmozdítását, hangsúlyozva az átláthatóság és a hozzáférhetőség értékeit annak érdekében, hogy erősödjön az európai fiatalokat az EU-hoz fűző kötelék.

⁽²⁹⁾ Az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről: A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia, HL C 456., 2018.12.18., 1. o.

MELLÉKLET

Az alábbiak jól illusztrálják az ifjúságpolitika folyamatos előmozdítását az elmúlt években:

- a 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia és a benne foglalt 11 európai ifjúsági cél, amelyek az európai fiatalokat a világjárvány előtt érintő prioritásokra irányulnak és azokat képviselik,
- a fiatalokra helyezett hangsúly a szociális jogok európai pillérében, amely 20 olyan kulcsfontosságú elvet határoz meg, amelyek elengedhetetlenek a méltányos és hatékony munkaerőpiacokhoz és szociális védelmi rendszerekhez,
- az Európai Bizottság 2020-ban elfogadott, az integrációról és a befogadásról szóló, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó cselekvési terve, amelyben az európai fiatalok különös figyelmet kapnak,
- az ifjúsági foglalkoztatás általános támogatását Uniós-szerte fokozó, inkluzívabb megközelítést alkalmazó megerősített ifjúsági garancia alkalmazására vonatkozó, 2020-ban tett vállalás,
- a 2022-es évnek az ifjúság európai évévé nyilvánítása azzal a céllal, hogy a fiatalok több lehetőséget kapjanak a részvételre és arra, hogy vezető szerepet játsszanak Európában, nőjön szerepvállalásuk, és e tekintetben új terek és lehetőségek nyíljanak számukra.
